

באר התורה / הג"ר יעקב אשר פלדמן, מח"ס כתוב משה ושה"ס, ירושלים

פרשת שמוטה

"כִּי מְתוֹ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמִּבְקָשִׁים אֶת נְפָשָׁךְ" – מאמר ב'

"ויאמר הר' אל משה במדין לך שב מצרים כי מותו כל האנשים ובמלביהם (שם) "כי יכה כל נפש", סתםא זו כר"י בן בתירה דבר בר בב"ק (יב, כו ב) וסנהדרין (עה א) בהכחיו י' בני אדם זהה בפי רשי"י (שם) בד"ה כי מותו כל האנשים - מי הם דתנו אחר זה האחרון חייב. כמו דתני תנא קמיה דרב ששת ואבירם. חיים היו, אלא שירדו מנכסייהם, והענין חשוב במת בסנהדרין (שם) שהוא הבריתא דפה שאוקמא כריב"ב. ונראה (נדורים ז ב, סד ב) עכ"ל.

-א- **"כִּי מְתוֹ כָּל שְׂלֹוחַ נֶפֶשׁ מְשֻׁמָּעַ כָּל הַנֶּפֶשׁ" – מאמר ב'** בבספר ערוגת הבשם (פרק התשיעי) בד"ה מספר השלשה, לדעת הקדמוניים הוא ראשון להקרא מספר, מפני שיש בו זוג ונפרד, וכן עכ"ל.

הקדמוניים והר' רישון להקרא מספר, מפני שיש בו זוג ונפרד, וכן עכ"ל. כתיבת כל המשמעות כולה, אז אמרנן שתי קצויות ואמצעי, או ראש תוך סוף. ואמרו שעל השלשה ומפניו השם נכבד כי הוא יצדק לומר כל לא על פחות ממנה. ומון השנים היכי נכבד כי הוא ד"בל" היינו מבקשו, וא"כ מתפרש מה שכתב רשי"י דהאי "כִּי כולם השנים ואני נכל בפניהם. ומפני היות מלת כל צודקת במספר הזה כאמור לנו הוא מdad נעלמה ובחרו השופטים מכיוון דבאל תיבת כל היה מופרש מיתה ממש, ולכן הוסיף לקלס את בוראם ית' בקדושה משלשת, וברכת כהנים מילאתו שדרשה דהאי כל מבקשת פיי מיקצת מיתה והיינו שירדו משלשת, ואז"ל (שבת פח א) ביריך ורחמנא דיחב אוריין תליתאי מנכסייהם וענין חשוב במת.²

לעמא תליתאי בירחא תליתאי ע"י רחמנא דיחב אוריין תליתאי. ולדעת הרבנים -ד-

באבן עזרא (שמות שם) כי מותו כל האנשים - זה פירוש "וימת המספר והחוות המשלשל לא במרה ינטק, עכ"ל.

בسفורנו (תולדות כו לב) בד"ה ויקרא אותה שבעה. קרא את משה מפניו. גם מותו עבדיו היודעים משה, כי כן כתוב "כמי מתי" (שמות ד יט) וכוי עכ"ל. וכ"ה על דרך זה בחזקוני ובסفورנו (שם).

הברא שבעה מפני שהיה מקום שביעי שבו חפרו בא. ג' של אברחים **שסתמו פלשתים** כאמור "וכל הبارות סתומות בספר פרדס יוסף" (שמות ט) והוא עכ"ל. וכ"ה על פחתות מג', וכי של יצחק שהן כתוב טעם שלא מתו ממש פלשתים" (שם ט), ולא יאמר כל בפחות מג', ומי של יצחק שהן כתוב טעם שלא מתו ממש ורחותבות (שם כ-כב) וזה היה היז' שקראוו שבעה, "המבקשים" משמעוagem עתה מבקשים, ועל כרחך שלא מתו עכ"ל.

בספר יאיר או רהמבל"ם (עריך כל בלאו הכתוב לא יבא מילת הכללות "כל" על מספר פחתות משלשה, שעל שני נושאים ישם בלאו שניים וכו', ומהו אמרנו במד"ר בראשית דהגר"א, דמדאם "המבקשים" משמעו עדין הם מבקשים, פרשה ז ואות ז) "ויהי רעב בכל הארץ" (נקז מא נד) בשלשה ולפирושו שכבר מותו היה לו לכתוב אשר בקש את נפשך, וצ"ע.

בשבת אמרת (בא, תרמ"ד) בפסוק "וימלאו בתיך קו אשר לא רוא ובבאר ובמלך, עכ"ל.¹

-ב- **אבותיך קו עד היום הזה" (בא ז). פרשנו בבר** (ע"י שפת אמרת האהלה שורה אמו) כי **אבותיו של הרשע רואין אחר מיתתם בגיהנום בעונש הבנים**. ונראהabar הענין דהமדה בבני"י הוא שcashish להם שמחה, הקדוש ברוך הוא מביא לאב ואם להיות סדר הזורות (תנאים ואמוראים אות ז) במשנה פ"ט דסוטה (מז ב) משנת יוסי בן יווצר קו. מי אשכולות, אמר רב יהודה אמר שמואל: איש שהכל בו, ע"כ.

ובפי רשי"י (שם) בד"ה שהכל בו - תורה באמתה ואין דופי ושכחחה ומחולקת, עכ"ל. **בספר סדר הזורות** (תנאים ואמוראים אות ז) במשנה פ"ט דסוטה (מז ב) משנת יוסי בן יווצר ויוסי בן יוחנן בטלו האשכולות, פ"י "ישmach ישראל בעושיו" (תhalim קמ"ב), שבנ"י מחזירין השמחה לשמים, ולכן הקדוש ברוך הוא משמח לאותיהם. אבל כשי רשי"י איש שהכל בו תורה ויראת חטא. וצ"ע מנ"ל דשלשה דברים, דלמא ח"ו יסורים וצער לבני, אין הקדוש ברוך הוא מראה תורה וגמולות חסדים (פ"ט) וזו"ל, מספר ג' לדעת הקדמוניים הוא דברושים המדה להיפוך, והטעם ע"פ מאמורים ז' ל"בבנ"י צאטו ע"ש. ונראה בספר ערוגת הבושים (פ"ט) וזו"ל, מספר ג' לדעת הקדמוניים הוא דברושים המדה להיפוך, והטעם ע"פ מאמורים ז' ל"בבנ"י צאטו ע"ש. וכך רישון להקרא מספר מפני שיש בו זוג ונפרד ב' קצויות ואמצעי, הקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה, וברושים או ראש ותוך וסוף ועל ג' יצדק לומר כל ולא על פחות, لكن השrapים מקלסין בקדושה משלשת וברכת כהנים משלשת ראה שנמצא מזה שורש באבות, רק שיצא עתה בזרעם לפועל, ואורייתא תליתאה לעם תליתאי תליתאי עכ"ל, لكن פ"י אבל בכח נמצא הכל בהאבוט. ולכן בשזוכה הצדיק לשמחה יש בזכות זה חלק במחשבה באבותיו ומצרפו הקדוש ברוך הוא למעשה, וניתן להאבוט חלק בהshmaha. משא"כ בעונש אין חסדים. ובחייבורי הגדור יישבטי עם זה עניינים רבים, ויצאתי בזוז לגדורי בחיבוריו זה כי הוא נזכר מאד, עכ"ל.

ומבוואר בדבורי דכל עובדא טובה או רעה שנמצא באדם ולהמתבאר דתיבת כל האנשים דקאי על דתנו ואבירם והא הם מחשבה למעשה, לפי שהיא תחילת וראשית המעשה, כך היא גם כן המידה לגבי השורשים הרעים. והוא רק שניים. גם צ"ב דמיעות אנשים שניים, א"כ תיבת כל לאורה מיותרת.

-ג- **ווארה בישוב דברי רשי"י בהקדם מה שאמרו בתורת כהנים** (אות רמו) "כִּי יָכָה כָּל נְפָשׁ" (אמור כד ז), להביא את שהכח ויש בו כדי להמית, ובא אחר והמית הר' ז' חייב, עכ"ל.

لتשובות 'באר התורה': a0527677650@gmail.com

¹ והנה מש"ב בسفורנו דלא יאמר "כל" בפחوت מג', וכונוו במש"כ בתורה, וכן מה שבמבב'יאו או דבלשון הכתוב לא יבא מילת הכללות כל על מספר פחתות משלשה, והוא על "כל" שכתוב בתורה. ע"י בתוו"ט (פרה פ"ב סוף מיל"א) וכלה שעשו וכו', נראה טפי למוטני "כל" אבל וכו', עכ"ל.

² ולפי מה שנותב באיש עד הוכחה, דחאים היו אלא שירדו מנכסייהם, מושום דאם מושום ממש ליש' כרא תיבת "כל", דעת שניים לא יצדק למיכתב "כל", וכמושנית. זוהר (פנחס ריט ב).

³ בכף משחה (היל יסוד התורה פ"ו ה"ט) כל מלכיה האמור בדינאי וכו', שבדק בספר דינאי ולא מצאו בו אלא תרי מלכיה וכו', ולא יצדק לומר כל על שנים בלבד וכו', עכ"ל. ומבוואר דהאי כלל אמרנן גם במשנה ובריתא.